

Bekwaamheidsonderzoek 2

Differentiatie en begeleiding in de klas

Procedurebeschrijving

let's change
YOU. US. THE WORLD.

Pabo Zij-instroom

DE HAAGSE PRO
HOGESCHOOL

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Procedure bekwaamheidsonderzoek 2.....	4
Digitaal bekwaamheidsdossier	4
Reflectieverslag als centraal overzicht	4
Meelopen in een andere bouw.....	5
Theoretische onderbouwing.....	5
Leervragen over meerdere leeruitkomstgebieden	5
Praktijkassessment	6
Criteriumgericht interview.....	7
Aanvragen bekwaamheidsonderzoek 2.....	7
Procedure beoordeling.....	8
Herkansing	9
Documentatie en registratie na beoordeling	9

Inleiding

Een bekwaamheidsonderzoek is het examenonderdeel van het zij-instroomtraject waarin je aantoonst dat je toewerkt om op startbekwaamniveau te kunnen functioneren als leraar basisonderwijs. Deze startbekwaamheid wordt landelijk beschreven aan de hand van vijf leeruitkomstgebieden: pedagogisch handelen, (vak)didactisch handelen, (vak)inhoudelijke expertise, onderzoekend handelen en professionele identiteit. Het leeruitkomstgebied Onderzoekend handelen wordt voor zij-instromers met een eerder behaald hbo- of wo-diploma niet opnieuw beoordeeld, omdat dit al aantoonbaar is getoetst binnen hun eerdere opleiding.

Dit is het tweede examenonderdeel van de zij-instroom, bekwaamheidsonderzoek 2 (BKO 2), dat zich richt op hoe jij als leerkracht inspeelt op verschillen tussen leerlingen, hoe je differentieert in je onderwijs en hoe je leerlingen begeleidt binnen de zorgstructuur van jouw school. Je laat zien hoe je onderwijs en begeleiding afstemt op uiteenlopende onderwijsbehoeften en hoe je daarbij samenwerkt met collega's en andere betrokkenen.

In dit examenonderdeel toon je aan hoe je jouw onderwijspraktijk doelgericht organiseert en uitvoert, met aandacht voor zowel de groep als de individuele leerling. Je maakt zichtbaar hoe je keuzes maakt in differentiatie, begeleiding en ondersteuning en hoe deze keuzes bijdragen aan de ontwikkeling van alle leerlingen in je groep.

Daarnaast laat je zien hoe jouw bekwaamheid als leerkracht zich verder ontwikkelt binnen de vier leeruitkomstgebieden, passend bij deze fase van het opleidingstraject. Daarbij wordt zichtbaar hoe je jouw kennis, vaardigheden en beroepshouding inzet in de dagelijkse praktijk.

In deze procedurebeschrijving wordt stap voor stap toegelicht wat je kunt verwachten, welke voorbereidingen nodig zijn en hoe de beoordeling wordt vormgegeven. Het doel van dit examenonderdeel is om je op een transparante en evenwichtige manier inzicht te geven in je ontwikkeling binnen de bijbehorende leeruitkomstgebieden, zodat je jouw groei als leerkracht gericht en onderbouwd kunt laten zien.

We wensen je veel succes bij de voorbereiding en uitvoering!

Vriendelijke groet,

Team pabo HHs

Procedure bekwaamheidsonderzoek 2

Het tweede bekwaamheidsonderzoek richt zich op hoe jij als leerkracht omgaat met verschillen tussen leerlingen, hoe je je onderwijs differentieert en hoe je leerlingen begeleidt binnen de zorgstructuur van jouw school.

Het tweede bekwaamheidsonderzoek bestaat uit drie onderdelen.

1. Het digitaal bekwaamheidsdossier (inclusief reflectieverslag)
2. Het praktijkassessment
3. Het criteriumgerichte interview (CGI)

Het digitaal bekwaamheidsdossier, het praktijkassessment en het criteriumgericht interview (CGI) vormen dus samen één samenhangende toets waarin de leeruitkomstgebieden als geheel worden beoordeeld. De assessoren kijken daarbij niet alleen naar de losse onderdelen, maar juist naar het totaalbeeld dat jij laat zien in je digitaal bekwaamheidsdossier, je handelen in de praktijk en je toelichting tijdens het gesprek.

Digitaal bekwaamheidsdossier

Voor dit examenonderdeel (BKO 2) bouw je een digitaal bekwaamheidsdossier op in je persoonlijke SharePoint-omgeving binnen je studentenaccount. In dit digitaal bekwaamheidsdossier laat je zien hoe jouw ontwikkeling tot leraar basisonderwijs vorm heeft gekregen, op basis van praktijkervaringen, bestudeerde theorie en andere leerbronnen. Het digitaal bekwaamheidsdossier bestaat uit een samenhangende verzameling van bewijzen die inzicht geven in jouw handelen, reflectie en professionele groei.

Reflectieverslag als centraal overzicht

Binnen je eigen SharePoint omgeving van je studentenaccount richt je je digitaal dossier in aan de hand van de vier leeruitkomstgebieden: pedagogisch handelen, (vak)didactisch handelen, (vak)inhoudelijke expertise en professionele identiteit.

Je bouwt je bewijsvoering op aan de hand van een reflectieverslag, waarin je je hoofd(ler)vraag en deelvragen centraal stelt. Vanuit dit verslag geef je, via linkjes naar de bijbehorende bewijsstukken op SharePoint, aan hoe je deze vragen hebt aangepakt en welke antwoorden je in de praktijk en door reflectie hebt gevonden.

Per leeruitkomstgebied verzamel je relevante bewijsstukken waarmee je het niveau van BKO 2 aantoonst. Bij elk bewijsstuk voeg je in je reflectieverslag een korte toelichting toe over wat het laat zien van jouw ontwikkeling en hoe je je handelen theoretisch onderbouwt. Dit kan bijvoorbeeld door te verwijzen naar onderwijsmodellen, inzichten uit vakliteratuur of richtlijnen die relevant zijn voor jouw keuzes in de praktijk. Het gaat erom dat duidelijk wordt hoe je handelingen in en buiten de klas bewust zijn gekoppeld aan onderwijskundige inzichten, zodat zichtbaar is hoe theorie en praktijk elkaar versterken.

Het reflectieverslag fungeert als **centraal overzicht**, van waaruit je leertrajectbegeleider en de betrokken assessoren je ontwikkeling kunnen volgen. In SharePoint maak je per leeruitkomstgebied een mapje. De bewijsstukken plaats je bij het bijbehorende leeruitkomstgebied. Je reflectieverslag zorgt ervoor dat de assessoren en je leertrajectbegeleider direct toegang hebben tot de onderliggende bewijsstukken d.m.v. een linkje naar je SharePoint-omgeving. Zo ontstaat een helder, toegankelijk digitaal bekwaamheidsdossier dat zowel jouw ontwikkeling als eerder verworven competenties (EVC's)

laat zien en waarop de beoordeling kan worden gebaseerd. Voor de afname van BKO 2 lever je het reflectieverslag in via OnStage.

De SharePoint omgeving geeft je de ruimte om verschillende vormen van bewijs op te nemen, zoals lesvoorbereidingen, reflecties, feedback, videofragmenten, werkproducten of andere relevante materialen. Ongeacht de vorm is het essentieel dat duidelijk zichtbaar is hoe jouw digitaal bekwaamheidsdossier voldoet aan de criteria zoals opgenomen in het beoordelingsformulier BKO 2. Het digitaal bekwaamheidsdossier vormt samen met het praktijkassessment en het criteriumgericht interview (CGI) één samenhangend geheel in de beoordeling.

Meelopen in een andere bouw

Gedurende de periode waarin je aan BKO 2 werkt, loop je minimaal 5 dagdelen mee in een andere bouw van de school, dan de eigen klas, met als doel inzicht te krijgen in de doorgaande lijn en het onderwijsaanbod binnen de school. Dit is voor jou een mogelijkheid om je perspectief op onderwijs, leerlingen en je didactisch handelen binnen de school te verbreden.

Theoretische onderbouwing

Theorie koppelen aan je eigen handelen

In je digitaal bekwaamheidsdossier laat je zien hoe je je handelen theoretisch onderbouwt. Dat doe je door telkens kort te beschrijven welke onderwijsmodellen, literatuur, inzichten of richtlijnen je keuzes ondersteunen en hoe dit terugkomt in jouw onderwijspraktijk. Het gaat er niet om dat je veel theorie noemt, maar dat je laat zien hoe je theorie gebruikt om te reflecteren en je ontwikkeling te sturen.

Tips:

- Kies theorie die past bij het bewijsstuk en je praktijkervaring.
- Leg in 2–3 zinnen uit waarom je deze theorie toepast.
- Reflecteer kort: wat zegt deze theorie over wat goed ging of wat je nog wilt ontwikkelen?

Leervragen over meerdere leeruitkomstgebieden

Tijdens je traject zul je merken dat sommige leervragen niet bij één leeruitkomstgebied horen, maar verschillende gebieden tegelijk raken. Bijvoorbeeld een vraag over hoe je een instructieles geeft kan zowel met pedagogisch handelen als (vak)didactisch handelen te maken hebben. Om deze leervragen overzichtelijk te houden in je digitale digitaal bekwaamheidsdossier, volg je deze stappen:

Koppel elk bewijsstuk primair aan één leeruitkomstgebied

Kies het gebied waarin het bewijs het duidelijkst laat zien wat je hebt geleerd of gedaan. Zo blijft de structuur van je digitaal bekwaamheidsdossier overzichtelijk.

Laat de overlap zien in je reflectie op de leervraag

In je toelichting bij het bewijsstuk kun je aangeven dat dit ook aspecten van andere leeruitkomstgebieden laat zien. Bijvoorbeeld:

“Dit laat ook mijn pedagogisch handelen zien, omdat ik tijdens de instructie rekening houd met verschillen tussen leerlingen.”

Maak een overzicht van je leervragen

Houd in je digitaal bekwaamheidsdossier een centraal overzicht bij van al je leervragen. Maak hier onderscheid in je hoofd(leer)vraag en deelvragen

Geef per deelvraag aan:

- Welke bewijsstukken erbij horen;
- Welk leeruitkomstgebied primair is;
- Eventuele andere leeruitkomstgebieden die erbij betrokken zijn.

Op deze manier blijft je digitaal bekwaamheidsdossier overzichtelijk, maar kunnen assessoren wel zien dat je leervragen meerdere leeruitkomstgebieden beslaan. Zo laat je duidelijk zien hoe je handelen en leeractiviteiten met elkaar samenhangen.

Praktijkassessment

Tijdens het praktijkassessment geef je een interactieve les waarbij je gebruik maakt van verschillende didactische werkvormen waarin je laat zien hoe jij je onderwijs vormgeeft in de dagelijkse praktijk. Je toont aan dat je beschikt over de basisvaardigheden en het ontwikkelniveau zoals beschreven in het beoordelingsformulier.

Je bereidt deze les voor op het lesvoorbereidingsformulier en deze dien je maximaal 3 werkdagen van tevoren bij de assessoren in te leveren, via e-mail en geüpload in je digitaal bekwaamheidsdossier.

Tijdens de les maak je onderbouwde pedagogische, didactische en vakinhoudelijke keuzes. Je kunt deze keuzes toelichten en verbinden aan je reflectieverslag, je lesvoorbereiding, je ervaringen als zelfstandig leerkracht en relevante literatuur. Er wordt verwacht dat je laat zien dat je doelgericht handelt en kunt reflecteren op je eigen handelen. In het praktijkassessment wordt gekeken hoe jouw handelen aansluit bij de leeruitkomstgebieden en in hoeverre je laat zien dat je je ontwikkelt richting het niveau van een startbekwame leraar.

Dit wordt onder andere zichtbaar in:

- **De organisatie van de les en de leeromgeving**
Je creëert een overzichtelijke, veilige en functionele leeromgeving en laat zien dat je structuur en rust kunt aanbrengen in de groep.
- **Het aansturen en begeleiden van de groep**
Je geeft duidelijke instructies, hanteert afspraken en routines en reageert adequaat op wat zich in de groep voordoet. Je toont dat je oog hebt voor verschillen tussen leerlingen en hier in je handelen rekening mee houdt.
- **De didactische aanpak en afstemming**
Je maakt bewuste keuzes in je instructie en gekozen werkvormen en laat zien dat je probeert aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van leerlingen. Je reflecteert op de effectiviteit van je keuzes en kunt aangeven waar je nog ruimte voor ontwikkeling ziet.

Het praktijkassessment geeft zo een concreet beeld van jouw functioneren in de praktijk en vormt een belangrijke basis voor het oordeel over je geschiktheid en het vervolg van jouw leerroute binnen het zij-instroomtraject.

criteriumgericht interview

Het Criteriumgericht Interview (CGI) is een vraaggesprek tussen jou als zij-instromer en twee assessoren (een assessor HHs en een veldassessor vanuit het schoolbestuur). Het doel van het CGI is om vast te stellen in hoeverre je als zij-instromer voldoet aan de criteria van BKO 2 (zie beoordelingsformulier BKO 2). Deze beoordeling wordt gebaseerd op je digitaal bekwaamheidsdossier (waarin je reflectieverslag als centraal overzicht fungeert), het praktijkassessment en de toelichtingen die je tijdens het CGI geeft.

Tijdens het CGI verantwoord je de door jou gemaakte keuzes in relatie tot het aangeleverde bewijsmateriaal en wordt de verbinding gelegd tussen jouw handelen in de praktijk en de theoretische onderbouwing. Je licht toe waarom je bepaalde beslissingen hebt genomen in je onderwijsactiviteiten, hoe deze aansluiten bij de leeruitkomstgebieden en welke rol je professionele ontwikkeling hierin speelt.

Daarnaast wordt met jou gereflecteerd op de onderwijsactiviteiten die je tijdens het praktijkassessment hebt uitgevoerd. Er wordt onderzocht in hoeverre je verbanden kunt leggen tussen jouw handelen, de onderliggende theorie en je (ontwikkende) professionele identiteit als startbekwame leerkracht.

De beoordeling vindt plaats aan de hand van het beoordelingsformulier BKO 2. Het CGI biedt de mogelijkheid om je keuzes, inzichten en professionele groei expliciet te maken en te onderbouwen. Zo ontstaat een volledig beeld van jouw functioneren als leerkracht op basis van de criteria van BKO 2.

Aanvragen bekwaamheidsonderzoek 2

- De aanvraag voor dit examenonderdeel, bekwaamheidsonderzoek 2, moet worden ondersteund door de werkplekbegeleider en de leertrajectbegeleider van de HHs. Als de aanvraag goed gekeurd wordt, moet de zij-instromer zich via Osiris inschrijven voor het bekwaamheidsonderzoek 2;
- De leertrajectbegeleider dient de aanvraag voor afname van BKO 2 in bij de pabo;
- Zodra er een assessor HHs is toegewezen, krijgt de zij-instromer bericht van deze assessor over de mail;
- De zij-instromer doet een aanvraag bij het betrokken schoolbestuur voor een veldassessor en brengt deze veldassessor in contact met de assessor van de HHS;
- De assessor van de HHs stemt een datum voor de afname af met de zij-instromer en de veldassessor;
- De zij-instromer regelt een ruimte op de basisschool waar het CGI gehouden kan worden en waar de assessoren de beoordeling kunnen bespreken.

Procedure beoordeling

Aanvraag en goedkeuring

Zoals hierboven al beschreven moet je aanvraag voor het examenonderdeel Bekwaamheidsonderzoek 2 (BKO 2) ondersteund worden door zowel je werkplekbegeleider als de leertrajectbegeleider van de Haagse Hogeschool. Nadat de aanvraag is goedgekeurd, schrijf je je via Osiris in voor het examenonderdeel: bekwaamheidsonderzoek 2 (BKO 2).

Afname van het praktijkassessment en het CGI

Het praktijkdeel en het criteriumgericht interview (CGI) van het BKO 2 worden op jouw school afgenomen door twee assessoren:

- Een assessor van het opleidingsinstituut (HHs)
- Een veldassessor, een onafhankelijke beoordelaar uit het werkveld

Inleveren van het reflectieverslag & het lesvoorbereidingsformulier

- Koppel de assessor van de HHs aan OnStage als eerste assessor
- Ten minste tien werkdagen vóór de geplande datum van je praktijkbezoek lever je het reflectieverslag van je digitaal bekwaamheidsdossier in via OnStage.
  - Daarnaast zorg je ervoor dat de veldassessor toegang krijgt tot je SharePoint omgeving waarin je de bewijsstukken van je bekwaamheidsonderzoek hebt geplaatst.
  - Tegelijkertijd zorg je ervoor dat je je definitief hebt ingeschreven via Osiris voor dit examenonderdeel.
- Ten minste drie werkdagen vóór de geplande datum van je praktijkbezoek stuur je je lesvoorbereiding aan de assessor van de HHs en de veldassessor per mail en plaats je deze ook in je digitale bekwaamheidsdossier.

Richtlijnen duur afname BKO 2

30 min	Praktijkassessment
15 min	Overleg assessoren
30 min	CGI
15 min	Vastleggen beoordeling door assessoren
15 min	Terugkoppeling beoordeling

Beoordeling en feedback

De assessoren leggen hun bevindingen vast in het beoordelingsformulier BKO 2, waarin zowel de onderbouwing van hun beoordeling als de feedback op de bekwaamheidseisen wordt opgenomen. De assessor van de HHs is verantwoordelijk voor het versturen van de beoordeling en dat het resultaat is ingevoerd in Osiris.

Uiterste termijn voor het delen van het beoordelingsformulier

Binnen vijf werkdagen na het bezoek is het beoordelingsformulier geüpload in OnStage.

Herkansing

Indien het bekwaamheidsonderzoek als 'niet voldaan' wordt beoordeeld, is er de mogelijkheid tot herkansing. Per studiejaar is er 1 herkansingsmogelijkheid. De aanvraag voor de herkansing moet voldoen aan dezelfde procedure als die van de eerste kans.

Documentatie en registratie na beoordeling

De assessor van de HHs zorgt ervoor dat het beoordelingsformulier van de zij-instromer geüpload wordt in OnStage.

De assessor van de HHs draagt er zorg voor dat het resultaat, na ondertekening door de assessoren, wordt ingevoerd in Osiris.